

Motion till riksdagen 2009/10:Ju400

av **Carina Ohlsson m.fl. (s)**

Barn som bevittnar eller upplever våld

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att brottsbalkens bestämmelse om fridskränkning bör utökas till att också omfatta handlingar som kränker barns rätt till frid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av om det ska vara straffbart att misshandla inför barn och om barn som bevittnat eller upplevt våld ska betraktas som brottsoffer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att ett riksbarncentrum inrättas.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barnahus ska vara tillgängliga för barn i hela landet och då också för barn som bevittnat eller upplevt våld.

¹ Yrkande 3 hänvisat till SoU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Mäns våld mot kvinnor är ett omfattande samhällsproblem som förekommer i alla sociala skikt och etniska grupper. När våld utövas mot en kvinna sker det ofta i hemmets privata sfär och ofta finns det barn med i bilden.

Vi vet att om en kvinna misshandlas så är risken stor att även barnen blir utsatta för såväl våld som sexuella övergrepp. Om barnen inte själva är direkt utsatta för våld är de ändå offer för våldet i egenskap av vittnen. Det finns inga exakta siffror på hur många barn som upplever våld i hemmet. Rädda Barnen uppskattar att ungefär var tionde barn i Sverige bevittnar våld i familjen.

Att se en förälder bli misshandlad är en allvarlig form av psykisk misshandel som sätter djupa spår och påverkar barnens hela livssituation. Vi vet att det innebär allvarliga konsekvenser för hälsa och välmående för ett barn som tvingas uppleva våld på nära håll. Många barn berättar om en djup oro och ångest över att inte kunna kontrollera sin tillvaro. De känner maktlöshet, litar inte på vuxna och anstränger sig för att hålla våldet i familjen dolt för andra. Många barn återupplever sina upplevelser gång och på gång och är ständigt under stress. Det är vanligt att dessa barn har koncentrationssvårigheter, huvudvärk, magont, att de har svårt med det sociala samspelet, kamratsvårigheter, ångest och oro. De flesta barn får förskjutna värderingar. Våldet blir en del av vardagen och de kan tro att det är tillåtet att använda våld för att uppnå sina syften. För att barnen ska må bättre måste våldet upphöra och barnen få möjlighet att tala med någon. När barnen mår bättre innebär det många vinster, individuella och samhälleliga, sociala och ekonomiska.

Rätten att slippa våld är grundläggande. Barn som bevittnat eller upplevt våld mot sin mamma betraktas inte med nuvarande lag som brottsoffer och inte heller som målsägande.

Därför bör brottsbalkens bestämmelse om fridskränkning utökas till att också omfatta handlingar som kränker barns rätt till frid.

Det bör vara straffbart att misshandla inför barn, och därför bör regeringen göra en översyn om det ska vara möjligt att barn som bevittnat eller upplevt våld ska betraktas som målsägande och att barnet då också med självklarhet ska få stöd av målsägandebiträde eller ombud som tar tillvara barnets intresse.

För att försäkra sig om barnets rättigheter på livets alla områden bör regeringen överväga att ett riksbarncentrum inrättas. Detta centrum bör vara grundat på ett brett samarbete med en tvärvetenskaplig och tvärfacklig inriktning. Arbetet ska utgå från ett helhetsperspektiv av barnets rättigheter grundat på forskning inom beteende-, rätts-, medicin- och samhällsvetenskap och med praktisk erfarenhet. Detta Riksbarncentrum bör utnyttjas i lagstiftningsarbete och i rättstillämpning.

Det framgångsrika konceptet med barnahus bör också följas upp och kunna bistå ett eventuellt riksbarncentrum med erfarenheter och kunskap. Barnahus bör vara tillgängliga för barn i hela landet och naturligtvis då också för barn som bevittnar eller upplever våld.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 2 oktober 2009

Carina Ohlsson (s)

Anne Ludvigsson (s)

Carina Hägg (s)